

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

nostra suggestio fieret, ne si pars tantum quod agebatur cognosceret, partem lateret. Et maxime quia in medio gentium tam Longobardorum, quamque Sclavorum, necnon Francorum, & Gothorum, atque Britannorum, plurimi confumulatorum nostrorum esse noscuntur, & qui de hoc curiose satagere non desistunt, ut cognoscant quid in causa apostolica fidei peragatur.

VIII. Inter ceteras autem Occidentis provincias, quæ sedis apostolicæ principatum & jus illud Patriarchicum ad Ecclesiarum distitarum rationes accommodatum colebant, illustriorem semper locum obtinuerunt Ecclesiæ Gallicanæ. Gallias enim recenset Innocentius, cum de Ecclesiis à Romana sede institutis verba facit. Cui ad stipulantur Episcopi Gallicani in epistola ad Leonem, cum inde religionis fontem & originem mansisse in Gallias profitentur. Idem ille Innocentius testatur etiam Galliarum Episcopos de majoribus causis ex veteri consuetudine ad Romanam Ecclesiam retulisse. Imò verò & Legatos suos ad Concilium Romanum misisse, cum fidei causa adversus hæreticos esset statuenda, docet Synodus Romana habita sub Damaso apud Theodoretum: Et Occidentalium Synodus sub Agathone, cui tres Legati Galliarum interfuerunt. Quare, ut antea dicebam, apud Gallos Ecclesiæ Romanæ reverentia eo semper nomine floruit, quòd esset communionis ecclesiasticæ caput per universam Ecclesiam, & speciali quodam jure per omnes Occidentis provincias. Ea de causa in synodo Galliarum à Pippino & Carolomanno Ducibus coacta anno DCCXLIII. Galli professi sunt, ut testatur Bonifacius Moguntinus, *Unitatem & subjectionem Romanæ Ecclesiæ sine tenus vite velle servare, sancto Petro & ejus Vicario velle subijci*. Non deservierunt posterità tam laudabili & necessario proposito; quin potius omnibus seculis Reges Christianissimi, ipsùmque Ecclesiæ Gallicanæ corpus, egregiis facinoribus scriptisque monumentis testatum fecerunt nihil esse sibi antiquius quàm ut antiquam consuetudinem à jure divino manantem, quæ reverentiam apostolicæ sedis ipsiusque communionem exigit, frequentissimis officiis renovarent.

CAPVT VIII.

Synopsis.

I. Auctoritas Romani Pontificis in condendis legibus ecclesiasticis. Dictata Gregorij VII. Regula Basilij, Canones non conditi ab uno Episcopo. Et Lu-

ly, Romanum Episcopum esse præcipuum, non solum.

II. Quidquid sedes apostolica sancit, pro lege habendum, ex constitutione Valentianiani. Vsu Codicis Theodosiani in Gallia in rebus civilibus & ecclesiasticis. Illustratus Agathias.

III. Valentianianus non tribuit eam auctoritatem Romanis Pontificibus, sed fovit. Antè, generalia decreta edebant. Vt Liberius in controversia de baptismo Arrianorum. Iustitia decreti nihil detrahit de auctoritate decernentis.

IV. Siricius aliquot decretis disciplinam juvit. Superiores Clericos ab usu uxorum abstinere iussit, consuetudinem in legem vertens, penam adjectam, auctoritate sedis sua.

V. Decreta Innocentij per Occidentem, etiam in Antiochenam Ecclesiam. Vnde illustratur Concilij Ephesini locus, de Romana Ecclesia jure in Antiochenam.

VI. Zozimi Decreta adversus monachorum & laicorum ambitum per provincias missa. De intempestivis Neophytorum ordinationibus, quibus penam addidit, & prohibitionem extendit. Qui dicebantur Neophyti. Celestini decreta ante Valentianiani legem. Posteriores Pontifices potiori jure in id incubuerunt.

I. **A** COMMUNIONIS cum Romana Ecclesia necessitate ad eam auctoritatem inspiciendam accedamus qua per Gallias, ac per universas, potissimum Occidentis, ac etiam aliquando per Orientis provincias, non reluctanter Episcopis, aut Imperatoribus, potita est. Hoc in tribus articulis præcipue versatur, qui summæ jurisdictioni competere solent, nempe in legibus ferendis, in judiciis sine provocatione reddendis, & in ea dignitate Principis, ut à nemine judicetur.

Primum illud condendarum legum privilegium in negotiis ecclesiasticis, quod Romano Pontifici asserimus, ab adulatione profectum illi existimabunt qui postremis Ecclesiæ seculis potestatem illam ad se Pontifices revocasse putant, ut se Conciliorum auctoritati vel æquarent vel præferrent, qui que jus illud à Gregorio VII. Romanæ sedi vindicatum sibi persuadent, his verbis, quæ in illius Dictatis habentur: *Quòd illi soli licet pro temporis necessitate novas leges condere*. Alienum à veteris Ecclesiæ disciplina dicent ut canones Ecclesiis condantur ab uno tantum Episcopo; cum id Episcoporum cætui competat, ut è Basilio observavit Photius in Nomocanone. Addent contendisse Iulium cum Orientalibus, Ecclesiæ Univerisæ regulas constitui non posse, Romano Episcopo inconsulto. Vnde Socrates & Sozomenus hauserunt, Ecclesiæ Romanæ hoc esse privilegium, ut sine illius sententia canones Ecclesiis non præfigantur. Sed ex eo tantum confici, in consortium legum ferendarum adscitum Episcopum Romanum, imò &

D ij

Dictata Greg. VII. in ejus Regello.

Photius in Nomoc. T. I. c. 4. 6. π. ἡ ἐπίσκοπος ἐπινομήσῃ, ἢ ἄλλῳ ἄνευ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἢ ἁπλοῦς ἰουλιανῆς ἀπὸ τῆς ἁγίας ἀποστολικῆς ἀποστολῆς. Socrates lib. 2. c. 1. καὶ διὰ τὴν ἀποστολικὴν ἀρχὴν τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, ἢ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας.

Innoc. in ep. ad Decemium.

Innoc. ad Viliatum Roetmag.

Theodor. I. ἱεροσολ. ἱ. 2. c. 2. ἡ ἐπίσκοπος ἐπινομήσῃ, ἢ ἄλλῳ ἄνευ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἢ ἁπλοῦς ἰουλιανῆς ἀπὸ τῆς ἁγίας ἀποστολικῆς ἀποστολῆς. Epist. Conc. Rom. sub Agathen.

Bonifacius epist. 191.

Epistola Agathonis de Symbolo Romano. Ad hunc locum non est in codice nostro, sed in codice Vaticano. Agathas episcopus Romanus. In hunc locum non est in codice nostro, sed in codice Vaticano. Agathas episcopus Romanus.

vide lib. 5. c. 7.

primum illi suffragium delatum, (quod prærogativam suffragij dixeret veteres, cum de principibus Romanis loquerentur) non autem factum ut solus sibi jura illa vindiceret. Potiorem eum fuisse, non solum.

II. Tamen discedere non possum ab eo privilegio quod tributum fuisse Romanæ sedi veteres Imperatores agnoscunt; præcipue cum antiquæ regulæ Basilij & Iulij non adverteretur. Hilarius Episcopus Arelatensis metropolitana dignitate cognitione Leonis I. Summi Pontificis in Concilio Romano habita dejectus est anno CCCCXLV. Quam sententiam Valentiniani Imperatoris rescripto muniri, ut illius executio nulla cavillatione impediretur, Leo facile impetravit. Sed illius Constitutionis expendenda sunt verba, quæ Novatoribus hujus sæculi sanguinem suffundere possunt: *Cum igitur, inquit, sedis apostolicæ primatum B. Petri meritum, qui est princeps sacerdotalis coronæ, & Romanæ dignitas civitatis, sacræ etiam synodi firmiter auctoritas.* Ex eo scilicet primatu comparat argumentum, quo fulciantur ea quæ deinceps statuit de jure ferendarum legum, his verbis: *Verum ne levis saltem inter Ecclesias turba nascatur, vel in aliquo minui religionis disciplina videatur, hoc perenni sanctione decernimus ne quid tam Episcopis Gallicanis quàm aliarum provinciarum contra consuetudinem veterem liceat sine viri venerabilis Papæ vrbis æternæ tentare: sed illis omnibusque pro lege sit quidquid sanxit vel sanxerit apostolicæ sedis auctoritas.* Hæc novella Valentiniani

III. Constitutio Codici Theodosiano adjuncta est; cujus Codicis usus apud Gallos, Romanæ Legis nomine, in rebus ecclesiasticis invaluit. Id docent & canon primus Concilij Aurelianensis congregati anno DXXI. & canon XX. & XXI. Synodi Turonensis II. anno DLXVII. & Hincmarus Remensis Archiepiscopus. Imò etiam ex Clotarij Regis edicto, Romanis legibus Codice Theodosiano comprehensis, Romanorum, id est, Gallorum, qui à Francis non trahebant originem, contentiones dirimebantur. Vnde illustrari debet insignis Agathie locus, qui ait Francos politia Romana ut plurimum uti, & *Legibus iisdem.* Itaque profiteri possumus Valentiniani Constitutionem per Gallias vim legis, etiam post deletum Imperium Romanum, consensu & edicto Regum obtinuisse.

III. Nolim tamen quod è Valentiniano protuli, eo sensu accipi, ac si tum primùm legis ferendæ auctoritas sedi apostolicæ à Principe collata esset, cum tantùm eo rescripto fota sit & confirmata. Etenim ante

hujus Constitutionis promulgationem, decreta quædam generalia à Romanis Pontificibus edebantur, quæ missa per provincias, disciplinæ ecclesiasticæ ordinem ubique sancirent. Quæ à Liberio profecta sunt, ejus sunt generis, ut dignitate primum locum sibi facillè vindicent. Trecentis è toto Occidente, per literas Constantij Principis, evocatis Ariminum Italia urbem Episcopis, & dolo aut minis eò additis ut *Consubstantialis* vocem è formula fidei Nicææ edita delerent, Liberius, qui Concilio Ariminensi non interfuerat, Concilij istius profanam sententiam, utpote fidei & Nicææ formulæ adversam, decretis suis infregit, hoc insuper addito, in quo à plurimis peccabatur, ne baptizati ab Arrianis ad denuo suscipiendum baptismum redigerentur; decretaque sua hac de re edita per provincias emisit, ut testatur Siricius Pontifex his verbis: *Quod non licet, (id est, Baptismum ab Arrianis collatum iterari) cum hoc fieri & Apostolus vetet, & Canones contradicant, & post cassatum Ariminense Concilium, missa ad provincias à venerande memoriæ predecessore meo Liberio generalia decreta prohibeant.* Damnatio à Liberio de Synodi Romanæ sententia in Concilium Ariminense prolata, omnes Occidentis Episcopos, qui se Arrianos esse mirabantur, ut loquar cum Hieronymo, eò adiecit, ut per provincias frequentibus synodis habitis, quam in Generali Concilio perfidiam amplexi erant, saniori mente damnarent, & Liberij communioni, à qua exciderant, hoc pacto restituerentur. Hoc testatur Orientalibus Episcopis ipse Liberius: *Omnes illi ferè Episcopi, qui Arimini convenerant, quique vel fallacibus inescati illecebris, vel vi compulsi, à fide tum quidem desciverant, nunc tamen ad sanam mentem reversi, fidei formulæ ab Episcopis Arimini convocatis editæ anathema denuntiarunt, & fidei catholice & apostolicæ Nicææ confirmatæ subscripserunt, & nobiscum jam unâ communicant.* Quod autem sincera fides & Canonum disciplina his decretis confirmatur, eorum quidem justitiam commendat, nihil autem de auctoritate Pontificis detrahit: quæ in eo viget, quòd Decreta illa generalia sint, & per provincias mittantur, ad exemplum edictorum & principalium constitutionum, nec circumscripta sint sinibus Romanæ Dioceseos, ut ceterorum Patriarcharum Decreta, quæ suis cujusque Diocesis continentur.

IV. Qui secuti sunt Liberium Pontifices, Constitutis generalibus, fidei & disciplinæ caverunt, ante Valentiniani Imperium. Siricius (cujus tempus confertur

Can. 1. Conc. Aurel. De homicidiis, adulteriis, & similibus. si ad Ecclesiam confugerint, id observandum de ceteris quod ecclesiasticis canonibus decreverunt, & lex Romana constituit. c. xx. Syn. Tur. Quia etiam Lex Romana constituit. c. xxi. Sæcra sicut in lege. Edictum Clotarij anno 560. Inter Romanos negotia causarum Romanis legibus præcipuum terminari. Agathias Histor. l. 1.

Siricius in Decretis c. 1.

Liberius ep. ad Orientales.

Conc. cap. 1. c. 1. c. 1. c. 1. c. 1. c. 1.

c. 1. c. 1.

in annum cccxcv. statim ab obitu Damasi) consultationi Himerij Tarraconensis Episcopi ea rescripsit quae ab omnibus custodiri jubet. Sanè totius epistolae contextus id unum spirat, ut non solum Episcopi quinque provinciarum Hispaniae suis Decretis pareant, sed omnes in universum Sacerdotes & Clerici. Enimvero quibusdam in locis vis illa praecipienda sese prodit, ut capite VIII. quo cavetur ne inexploratae vitae homines, quibus etiam fuerint numerosa conjugia, ad Cleri dignitates promoveantur. Hanc definitionem verbis istis claudit: *Quid ab universis post haec Ecclesiis sequendum sit, quid vitandum, generali pronuntiatione decernimus. Quin & decreta sua canonibus exaequat, his verbis: Quamquam statuta sedis apostolicae, vel Canonum venerabilia definita, nulli ignorare sit liberum. In nullo autem capite illustrius emicat eximia illa sedis apostolicae auctoritas quam in ea Constitutione Siricij quae Sacerdotibus, Presbyteris, & Ministris fibulam imposuit, & usu conjugum, quas duxerant ante ordinationem, severè interdixit. Scio equidem tres illos gradus Univerfalis Ecclesiae consuetudine (cujus testes sunt locupletissimi Eusebius, Hieronymus, Ambrosius, & Epiphanius) ad eam temperantiam astrictos fuisse. Sed multum interest inter Consuetudinem & Legem. Consuetudo violata, pudore contemptores plectit; Lex verò contumaces gradibus suis mulctat. Paphnucius, cum de hac lege in Nicæno Concilio facienda ageretur, scilicet ut superioris gradus Clerici ab uxoribus suis absterent, ab ea promulganda Patres avertit, relinquendosque consilio suo Clericos hac in parte suasit; cum satis calibatur profectum videretur canone Neocæsariensi, quo cautum est ne Presbyter uxorem ducat, alioqui gradu suo pellatur; ut docent Sozocrates, Sozomenus, & Gelasius Cyzicenus; quorum narratio apud me nulla suspitione laborat, licet viris celeberrimis aliud videatur. Sed quod in Concilio Nicæno tentatum fuerat, ratione temporum suadente Siricius in necessitatem vertit, & consuetudini vires legis addidit, poenis in contemptores inflictis, sedis suae auctoritate. Hi verò, inquit, qui illiciti privilegij excusatione nituntur, & sibi asserunt veteri hoc lege concessum, noverint se ab omni ecclesiastico honore, quo indignè usi sunt, apostolica sedis auctoritate dejectos. His verbis planum facit poenam illam è veteri consuetudine non esse profectam, sed nunc primùm à se ex privilegio sedis suae sancitam. Quod etiam eleganter colligitur ex Innocentio, qui aliquot an-*

nis post Siricij constitutum veniam legis facit iis quibus nondum fuerat nota. *Si ad aliquos, inquit, forma illa ecclesiastica vitae pariter & disciplinae, quae ab Episcopo Siricio ad provincias commearit, non probatur pervenisse, his ignorationis venia remittetur, ita ut de cetero penitus incipiant abstinere. Subdit verò: Si qui autem scisse formam vivendi missam à Siricio deteguntur, neque statim cupiditates libidinis abjecisse, illi sunt modis omnibus abjiciendi, qui post admonitionem cognitam, proponendam arbitrati sunt voluptatem. Hæc juris ignorantia locum habet ratione poenae novo quodam jure, quod nondum satis cognitum est, decreta; non verò si qua legibus antiquis poena indicta esset; à quibus se tueri ignorantia juris nemo potest, ut docent Iuriconsulti.*

Porrò isthæc Siricij constitutio non solum Urbicariae Dioceseos vel etiam Italiae finibus conclusa est, sed etiam ad Africanas provincias commearit. Africani nulla certa lege scripta ad continentiam illam Clericorum obstringebantur ante Concilium quod Synodum Carthaginensem sub Genetlio habitam antecessit. Etenim secundo canone hujus synodi (quae coacta est anno cccxc.) refertur, *in Concilio præterito, cum de continentiae & castitatis moderatione tractaretur, tres gradus Episcoporum, Presbyterorum, & Diaconarum, conscriptione quadam, castitati per consecrationes annexos fuisse. Vnde constat tunc primùm, in Concilio præterito, id est, ad summum anno cccclxxxviii. ea de re scriptam fuisse legem apud Africanos. Atqui Siricij epistola ad eosdem decreta fuerat in synodo Romana anno cccclxxxvi. ut necesse sit, post tempora Siricij constituti, ante annum cccxc. de hac continentia tractasse Concilium Africanum. Cujus definitio, ob quorundam refragationes, renovanda fuit canone secundo dictae synodi Carthaginensis habitae sub Genetlio. Porrò ut prouiores redderentur Clerici ad ejus continentiae observationem, Patres, exemplo Siricij, eam ab Apostolis & ab ipso antiquitatis usu arcessunt. Continentiam enim & pudicitiam, quam Episcopis praescribit Apostolus, ad hanc speciem, interpretatione sua ex usu petita, non ineleganter trahunt; etsi prima hujus disciplinae necessitas à Siricij constitutione & à priore Concilio Africano initium sumpserit. Quare non absque ratione in Concilio Carthaginensi V. habito anno cccxcviii. cum de incontinentia Clericorum referretur, placuit Patribus Episcopos, Presbyteros, & Diaconos ab*

Innoc. in Decr. c. 21.

Conc. Carth. II. c. 2.

Conc. Carth. V. c. 1.

D iij

Sicut in Decretis c. 1111. & xv.

Euseb. lib. 1. Dem. Evang. c. 9. Epiph. haer. 49. Ambros. de Offic. l. 1. cap. ult. Hieron. lib. 1. adversus Iovin. & Ipealib.

Conc. Neocæsar. cap. 1. quod Concilium edictum efficit. Concilium Nicænum. Sozocrates lib. 1. cap. 8. Sozomen. lib. 1. c. 11. Gelasius Cyzicenus.

Sicut in Decretis cap. 7.

vxoribus abstinere, secundum priora statuta, id est, juxta duorum Conciliorum antecedentium definitionem. Tandem in Zelenli Concilio dubitantibus Episcopis quid binis Siricij epistolis ad Africanos constitutum fuisset, relecta illa anno CDXVIIII. & juxta earum præscriptum decreta sunt iterum aliquot disciplinae capita; quorum summam retulit Ferrandus Diaconus in Breviatione Canonum. Inter cetera verò capita non omissum est illud quod Clericorum continentiam sancit.

Macedonia quoque, Thessalia, & Græcia, quæ inter Occidentis Ecclesias recensentur, hujus constitutionis observatiõne à finitimis Orientis Ecclesiis distabant. Etenim Socrates dum varias provinciarum consuetudines in jejuniis & aliis disciplinæ capitibus enumerat, hanc in Thessalia, Thessalonica, Macedonia, & Græcia incia invaluisse observat, ut Clero dejiciatur qui non abstinerit ab uxore, etiam legitime ante ordinationem ducta: quamvis, ut scribit idem auctor, in Oriente hoc quidem ab Episcopis & illustrioribus Clericis custodiretur, sed nulla legis necessitate adstrictis. Non meminit quidem Socrates constitutionis à Siricio editæ, qua Macedonicæ Diæceseos Episcopi tenerentur. Sed qui *dejectionis* poenam in Macedonia, Thessalia, & Græcia inflictam considerabit, non eam aliunde repetere poterit quàm à prima illius origine, id est, à Siricij auctoritate, qui Socratis historiam quinquaginta annis antecessit.

V. Innocentius ipse Decretis suis Occidentis Ecclesias ornavit; imò & ipsam Antiochenam Ecclesiam, quæ caput est Orientalis Diæceseos, constitutis suis disposuit. Etenim cum de jure ordinationum suborta esset apud Episcopos illarum partium contentio, hinc ex usu quodam provinciarum suarum ordinationes Metropolitanis sibi vindicantibus, inde Alexandro Episcopo Antiocheno, Episcoporum non solum provinciæ suæ, sed etiam totius Diæceseos Orientalis ordinandorum jus sibi ex præscripto Concilij Nicæni asserente; Innocentius consultus rescripsit quæ illi æquiora videbantur, quæque vim suam per Orientem obtinuerunt, ita ut Antiochenus Episcopus plenam ordinationum auctoritatem receperit. Hinc est (ut mihi quidem videtur) quòd triginta exinde annis elapsis, Juvenalis Episcopus Hierosolymorum in Concilio Ephesino dixit, morem invaluisse, ut sedes Antiochena ex apostolica quadam consuetudine à Romano Episcopo disponeretur, & judicium ac-

ciperet. Qui locus satis obscurus erit, nisi hinc lucem accipiat. Certum quidem est Pauli Samosatani Antiochiæ Episcopi causa sam ultimo judicio in Concilio Romano decisam. quod referri potest ad τὸ δὲ ἀδελφῶν. Sed nihil est quod respondeat τὸ Ἰεροσολύμων, præter Decreta Innocentij.

Zozimus monachorum (quorum, inquit ille, solitudo omni frequentia major erat) & laicorum ambitum, qui ad episcopatum contendebant, literis ad Gallias, Hispaniâque, imò & in ipsam Africam transmisissis, repressit, decretumque suum poenâ sancivir. *Sciet quisquis hoc postposita patrum & apostolica sedis auctoritate neglexerit, à nobis districtius vindicandum; ut loci sui minime dubitet sibi non constare rationem, si hoc putat post tot prohibitiones impune posse tentari. Connuellia enim studio sit quidquid interdictum toties usurpatur.* Sanè verita fuerat à Paulo, & à Concilio Nicæno, festinata Neophytorum ordinatio; sed de Neophytis loquebantur qui recens essent fidei inferti. Inde tractum exemplum, ut Neophyti dicerentur novitij Clerici, & nuper è monachorum vel laicorum numero in Clerum adscripti, quos ad summum sacerdotium statim non admitti debere Concilij Sardinensis canone XIII. decretum fuerat; sed nullo metu poenæ coërcebantur. Hanc auctoritate sua Zozimus addidit contra novitios istos Clericos, quos ipse post Concilium Sardicense Neophytos appellat; & ad Presbyterij & Diaconatus gradum prohibitionem extendit, ut docet ipse in epistola ad Patroclum Arelatensem: *Si enim Apostolus Neophytum sacerdotio non statim cumulari jubet, & hoc idem Canonum statuta sanxerunt; hoc addimus nostra sententia, ut quisquis de cetero vel summo sacerdotio vel presbyterij gradu vel diaconatus crediderit cumulandum, sciat & se gradus sui subire jacturam, nec in illum valitura esse quæ contulit, ut saltem ab ordinatione præcipiti metus iste summoveat quos examinata discussio coërtere debuisset.*

Quid commemorem Celestinum? qui literis ad Episcopos Viennensis & Narbonensis provinciæ datis, se in speculis à Deo constitutum officij sui instinctu provocari dicit ut ab illicitis revocet, & vigilantia suæ diligentiam comprobando, quæ coërcentia sunt reseceret, & quæ observanda sunt sanciat; statimque regulas quamplurimas decernit de iis quæ ad Clericorum quendam amictum superstitiosum vitandum, qui in Ecclesiis Gallicanis inoleverat, & quæ ad ordinationes pertinent. Ex quibus omnibus vel morosissimo cuique liquidò constare poterit, apostolicam sedem, ante Va-

Concilii Zelenlii
fragoratum sub
Zozimo, quod
vulgo Thesalie di-
citur.
Ferrandus Diaconus
Tit. 16. Præscriptum
Episcopis ab
uxoribus abstinere
Conc. Charth. c. 1.
Conc. Zelenlii.

Socrates, lib. 1. Hist. c. 23. Γενεσις καὶ ἀποστολῶν. ἡ δὲ ἐστὶν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐν Ἰουδαίᾳ καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ, ἐν τῷ Ἰουδαίᾳ καὶ ἐν τῷ Ἰερουσαλὴμ. ἡ δὲ ἐστὶν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐν Ἰουδαίᾳ καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ. ἡ δὲ ἐστὶν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐν Ἰουδαίᾳ καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ.

Exant decreta
Innocentij in
Codice Canonum
Eccles. Rom.

Innoc. in Decretis
Tit. 41. 46. 47.
Epistolæ Concilii
part. 3. Ad. 4.
mag. u. malitiam
de i. d. u. n. p. r. Ar-
m. p. u. i. d. p. r. e. r.
Antiocheni deo-
logiæ de mag. p. r. e.
de i. d. u. n. p. r. Ar-
m. p. u. i. d. p. r. e. r.
de i. d. u. n. p. r. Ar-
m. p. u. i. d. p. r. e. r.

Zozimus in Decr.
c. 1. & 2.

Timoth. 3. Can.
cil. Nic. can. 1.

De Neophytis
lib. v. de Sanna-
tum in Nois ad
Gessid. Vind.
lib. 1. ep. 1.

lentiniani rescriptum, decretorum suorum per provincias mittendorum tenuisse. Quod à Leone, Hilario, Gelasio, & ceteris Pontificibus tantò robustius usurpatum fuit, quòd existimarent ea convelli non posse quæ & sacerdotali ecclesiastica præceptione fulcirentur & regia; ut Hilarus Papa loquitur in epistola sua ad Galliarum Episcopos.

Hilarus ep. xi.

C A P V T I X.

Synopsis.

I. His decretis fides & disciplina constituta, & novitas exclusa. Forma antiqua Romana Ecclesia ceteris præscripta, ex Innocentio, Liberio, & Leone.

II. Lex Valentiniani asserta adversus Novatores: Quæ Leges condendas à Romano Pontifice pro bono disciplina statuit; ut docent Leo & Hilarus Papa.

III. Decreta discussa in Concilio Romano, è Leone. Sed solius Pontificis nomine edebantur.

IV. Sincera Decreta collegis Dionysius Exiguus. Recepta fuerunt in Gallia, è Concilio Turonensi. E Codice Dionysij, dono sibi ab Adriano dato, varia capita in Capitularium libros Carolus M. transcripsit. Et decretis parendum sancivit.

V. Quique Pontifices decreta condere possunt, ut docet Concilium Pontigonense.

VI. Quod admissum à posteris in Gallia, docent Decretalium volumina.

VII. Decretales editæ de assensu Cardinalium. Eorum auctoritas, è Damiano, Bernardo, Othone Frisingensi, Osiensi, & Turcremata.

VIII. Hodie eorum assensus non censetur necessarius.

I. **D**ECRETA quidem ista generalia non de nullius momenti rebus edebantur; sed ad constituendam canonum Nicænorum executionem, ad veteris disciplinae mores novis pœnis faciendos, & ut via præcluderetur novitati, quæ fidei sinceritatem aut disciplinae tenorem corrumpere posset; in id præcipue incumbendo, ut Ecclesiæ Romanæ norma velut ab optimo institutionum capite per omnes provincias diffunderetur. Variis in locis Innocentius hanc sententiam testatur, sed maximè in epistola ad Victtricium Rotomagensem, his verbis: Propter eos igitur qui vel ignorantia vel desidia non tenent ecclesiasticam disciplinam, & multa non presumenda presumunt, rectè postulasti ut in illis partibus, istiusmodi quam tenet Ecclesia Romana, forma servetur. Non quòd nova præcepta aliqua imperentur, sed ea quæ per desidiam aliquorum neglecta sunt, ab omnibus observari cupiamus, quæ tamen apostolica & patrum traditione sunt constituta. Quæ verba Innocentij transscripta videntur ex epistola Siricij ad Africanos Rectè itaque

& ex ordine Liberius Constantio Imperatori, qui ejus in tuendis Concilij Romani Decretis pervicacia lædebat, rescripsit in hæc verba: Nunguam mea statuta, sed apostolica ut essent semper firmata & custodita perfecti, secutus ordinem morumque majorum, nihil addi episcopatu Urbis Romæ, nihil minui passus sum. Maximus ille Pontifex Leo, qui Valentiniani rescriptum impetravit, quis sui animi motus esset, quàmque rationem in condendis Decretis sequeretur, satis explicavit, cum omnia Decretalia Constituta tam beate recordationis Innocentij, quàm omnium decessorum suorum, quæ de ecclesiasticis ordinibus & de Canonum promulgata sunt disciplinis, custodiri mandat.

Leo in Decretis Tit. 1.

II. Quare frustra sunt hujus seculi Novatores, cum odio in Romanam sedem perciti, & Leonem ambitionis reum faciunt; & remissioris animi nimæque facilitatis Valentinianum damnant, quòd perenni Edicto apostolica sedis auctoritatem tam effuso sermone amplificaverit, ut quidquid illa sanxerit, omnibus Episcopis pro lege habeatur; atque ideo illis ecclesiastica disciplina prædæ cuidam exposita esse videatur, unius hominis arbitrio, qui studio rei augendæ, aut privatis odiis, abripi se in transversum patiatur. Etenim Leo Pontifex auctoritatem apostolicæ sedis non aliò inflectendam putat, quàm ut disciplinae & fidei per eam prospiciatur: Non nova instituentes, sed vetera renovantes; ut in Status consuetudine, quæ à nostris Patribus nobis est tradita, perduremus, inquit ille in epistola ad Episcopos provinciæ Viennensis. Imò verò nec ipse Valentinianus aliud cogitavit peremptoriis illis verbis, quibus jussit ut pro lege sit omnibus Episcopis quidquid sanxit vel sanxerit apostolicæ sedis auctoritas. Etenim quò illa tendere debeant satis explicuit superioribus verbis: Ne levis saltem inter Ecclesias turba nascatur, vel in aliquo minui religionis disciplina videatur. Quid dicam amplius? Nempe Hilarum Papam in eam omnino sententiam disertissimis verbis Edictum Valentiniani interpretatum fuisse in epistola ad Galliarum Episcopos: Quia, inquit, Christianorum quoque Principum lege decretum est ut quidquid Ecclesiis earumque rectoribus pro quiete omnium Domini Sacerdotum, atque ipsius observantia discipline, in auferendis confusionibus, apostolica sedis antistes suo pronuntiasset examine, veneranter accipi tenaciter, que servari cum suis plebibus caritas vestra cognosceret; nec unquam possent convelli quæ & sacerdotali ecclesiastica præceptione fulcirentur & regia.

Novella Valentin.

Hilarus ep. xi. ad Episcopos Galliar.

III. Quæ Decreta eò maturius perpensa

in libro in Dio. l. 82.

in libro in Dio. l. 82.

in libro in Dio. l. 82.